

Střední průmyslová škola a Vyšší odborná škola technická Brno, Sokolská 1
Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Název: EMCO Sinumerik 810 M - frézování

Téma: Polární souřadný systém

Autor: Horák Jiří

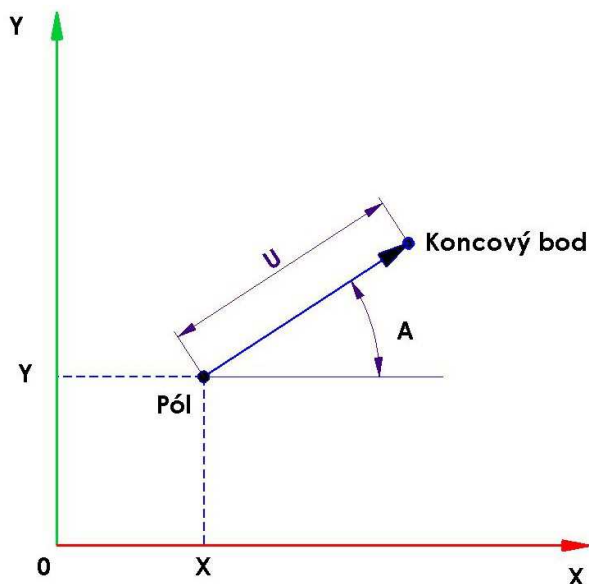
Číslo: VY_32_INOVACE_46-06

Anotace: Polární souřadný systém a jeho použití při programování CNC frézky v řídicím systému Sinumerik 810 M.
DUM je určen pro výuku předmětu Programování CNC strojů ve 3. ročnících oboru STROJÍRENSTVÍ - všechna zaměření.
Vytvořen: 21.5.2012

Polární souřadný systém

Pomocí tohoto standardního systému souřadnic umístíte bod v ploše zadáním jeho vzdálenosti (poloměru) a úhlu od stanoveného počátku os souřadného systému, označených X, Y. Počátek je stanoven v bodě se souřadnicemi 0, 0 resp. (0<0).

Pro definici pohybu v pracovním prostoru stroje lze kromě kartézského souřadného systému použít také polární souřadný systém. Zvláště výhodné je to u součástí, které jsou kótovány pomocí úhlů. V rámci jednoho programu, při popisu obráběné geometrie, lze vzájemně kombinovat kartézský a polární souřadný systém. Volíme vždy souřadný systém, který je v pro zadání koncového bodu dráhy výhodnější.

X, Y – souřadnice pólu

A – úhel spojnice PÓL – BOD s kladným směrem osy X

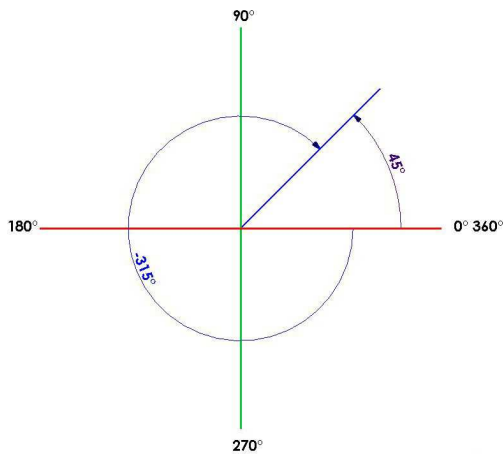
B – vzdálenost (poloměr) PÓL - BOD

Orientace úhlu v rovině

Úhly se v rovině definované **proti** směru hodinových ručiček jsou **KLADNÉ**

Úhly se v rovině definované **ve** směru hodinových ručiček jsou **ZAPORNÉ**

(viz obr.)

V pracovním prostoru stroje se lze pohybovat po dvou typech drah z hlediska tvaru dráhy a z hlediska rychlosti pohybu.

1. Podle tvaru dráhy
  - **přímka**
  - **kružnice** (kruhový oblouk)
2. Podle rychlosti
  - **rychloposuv**
  - **pracovní posuv**

Pohyb po přímce (lineární interpolace):

rychloposuv – maximální rychlost stroje

Syntaxe v polárním souřadném systému: **G10 A.. U..X.. Y..**

pracovní posuv – pohyb definovanou rychlostí (pracovní posuv)

Syntaxe v polárním souřadném systému: **G11 A.. U.. X.. Y.. F..**

A – úhel spojnice pól – bod s kladným směrem osy X

B – vzdálenost (poloměr) pól - bod

X, Y – souřadnice pólu

F – pracovní posuv

Pohyb po kružnici (kruhová interpolace):

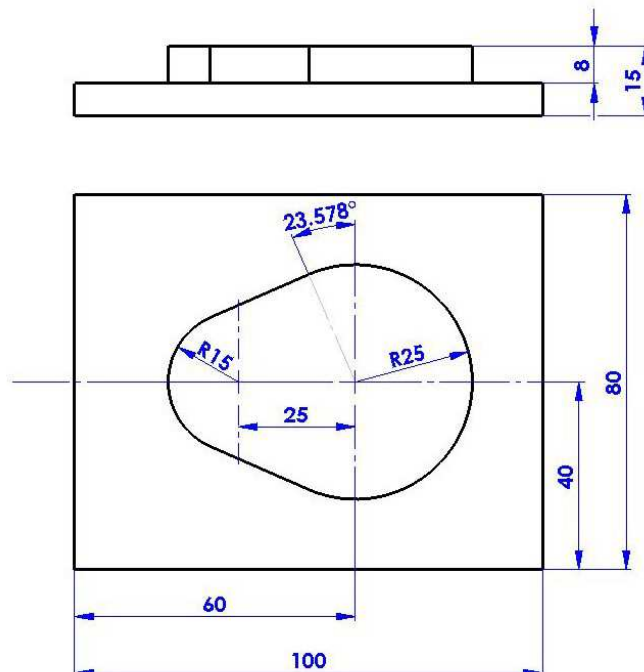
ve směru hodinových ručiček (CW)

ve směru hodinových ručiček: **G12 A.. U.. X.. Y .. F..**

proti směru hodinových ručiček: **G13 A.. U.. X.. Y .. F..**

Příklad použití polárního souřadného systému:

3.2/

N0005 (F08 100x80x15 14 220.3 T1=40mm)

N0010 G90 G54

N0015 G58 X60 Y-40 Z9

N0020 G0 Z200

N0025 X0 Y0

N0030 T1 D1 M3 S600 F200

N0035 G0 X62

N0040 Z-9

N0045 G41 G247 U1 X25 Y0

N0050 G12 A-113.578 U25 X0 Y0

N0055 G11 U15 X-25

N0060 G12 A113.478

N0065 G11 U25 X0

N0070 G12 A0

N0075 G248 U2

N0077 G40

N0080 G0 Z200

N0085 X0 Y0

N0100 M30

Pozn.: adresy X, Y, A, U jsou adresy modální. Pokud se nemění nemusí se zadávat.

Použitá literatura:

Manuál: Popis softwaru pro obslužné prostředí SINUMERIK 810/820 M

Softwarová verze 21.10, rok vydání 1994

Program Sinumerik 810 M verze 2.10

Podpora digitalizace a využití ICT na SPŠ CZ.1.07/1.5.00/34.0632